

PAASTUAJA V PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Hs 37:12b-14)

Lugemine prohvet Heseieli raamatust:

Nii ütleb Issand: Vaata, ma avan teie hauad ja toon teid teie haudadest välja ning viin teid Iisraeli maale. Ja te saate tunda, et mina olen Issand – siis, kui ma avan teie hauad ja toon teid, oma rahvast, teie haudadest välja. Ja ma hingan teie sisse oma Vaimu, et te saaksite elavaks, ja ma sean teid teie omale maale ning te peate tunda, et mina, Issand, olen rääkinud ja teen selle teoks – ütleb Issand.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 130:1-2 3-4 5-6 7-8 R:6)

R: Mu hing ootab Issandat, enam kui valvurid hommikut.

Sügavusest hüüan ma sind: Issand, kuule mu häält!

Olgu sinu kõrvad ärkvel mu anumise häälele.

Kui sina ülekohut meeles peaksid, kes võiks siis püsida.

Kuid sinu juures on andeksandmine, et sind kardetaks.

R:

Ma ootan Issandat,

teda usaldab mu hing,

tema sõnade peale ma loodan.

Mu hing ootab Issandat, enam kui valvurid hommikut.

R:

Enam kui valvurid hommikut – Iisrael, oota Issandat.

Sest tema juures on heldus, tema juures rohke lunastus.

Jah, tema lunastab Iisraeli

kõigest nende ülekohtust.

R:

(Teine lugemine Ro 8:8-11)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast roomlastele:

Need, kes on lihas, need ei või Jumalale meeldida. Aga teie pole lihas, vaid vaimus, kui kord Jumala Vaim teie sees elab. Kui nüüd mõnel teie seast ei ole Kristuse Vaimu, siis tema ei ole Kristuse oma. Kui aga Kristus on teie sees, siis on ihu küll patu pärast surnud, kuid vaim teeb elavaks õigluse järgi. Sest kui tema, kes ta äratas Jeesuse surnuist üles, elab teie sees, siis teeb tema Vaim ka teie sureliku ihu elavaks.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 11:25a.26)

Mina olen ülestõusmine ja elu,
kes minusse usub, see ei sure igavesti.

(Evangeelium Jh 11:1-45)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Laatsarus Betaaniast oli haige. Betaania oli küla, kus elasid Maarja ja tema õde Marta, aga Maarja oli see naine, kes salvis Issandat salviga ja kuivatas tema jalgu oma juustega – tema vend Laatsarus oligi haige. Õed lasksid Jeesusele öelda: “Issand, vaata, su sõber on haige.” Ja kui tema sellest kuulda sai, siis ta ütles: “See haigus ei too surma, vaid laseb Jumala kirkusel avalikuks saada, et Jumala Poega selle pärast austataks.”

Aga Jeesus armastas Martat ja tema õde Maarjat ning Laatsarust. Kui ta nüüd kuulis, et Laatsarus on haige, jäi ta veel kaheks päevaks sellesse paika, kus ta oli. Siis ütles ta oma jüngritele: “Mingem jälle Juudamaale!” Jüngrid vastasid talle: “Rabi, alles nüüdsama tahtsid juudid sind kividega surnuks visata ja sina lähed jälle sinna.” Jeesus kostis neile: “Päevaag kestab kaksteist tundi, kui keegi kõnnib päeva ajal, siis ta ei komista, sest ta näeb selle maailma valgust. Kui aga keegi öösel oma teed käib, siis ta komistab, sest temas ei ole valgust.” Ja ta jätkas: “Meie sõber Laatsarus magab, kuid mina lähen teda unest üles äratama.” Jüngrid ütlesid talle: “Kui ta magab, siis ta saab terveks.” Jeesus rääkis surmast, aga jüngrid arvasid, et ta kõneleb tavalisest unerahust. Nüüd ütles Jeesus neile täie selgusega: “Laatsarus on surnud, ja ma rõõmustan teie pärast, et ma seal ei olnud, et teie võiksite uskuda, kuid mingem nüüd tema juurde!”

Toomas, keda hüütakse Kaksikuks, ütles teistele jüngritele: “Lähme meiegi, et surra ühes temaga!” Kui Jeesus kohale jõudis, sai selgeks, et Laatsarus oli juba neli päeva hauas olnud. Aga Betaania on Jeruusalemma lähedal, umbes viieteistkümne vagumaa (kolme kilomeetri) kaugusel, ja palju juute oli tulnud linnast Marta ja Maarja juurde neid nende venna pärast lohutama. Kui Marta kuulis, et Jeesus on tulekul, läks ta temale vastu, Maarja jäi aga koju. Ja Jeesust kohates Marta ütles talle:

“Issand, kui sina siin oleksid olnud, siis mu vend ei oleks surnud. Ma tean küll ka nüüd, et Jumal annab sulle kõik, mida sa temalt iganes palud.” Jeesus vastas talle: “Sinu vend tõuseb üles.” Marta ütles talle: “Ma tean, et ta tõuseb üles viimsel päeval.” Jeesus kostis talle: “Mina olen ülestõusmine ja elu. Kes minusse usub, see jääb elama ka siis, kui ta sureb. Keegi, kes elab ja usub minusse, ei sure igaveseks. Kas sa usud seda?” Marta ütles talle: “Jah, Issand, ma usun, et sina oled Messias, Jumala Poeg, kes peab maailma tulema.”

Nii öelnud, läks Marta ja ütles tasa oma õele Maarjale: “Õpetaja on siin ja kutsub sind.” Seda kuuldes tõusis Maarja kiiresti üles ja läks talle vastu, sest Jeesus polnud veel külasse jõudnud, vaid ta oli alles selles paigas, kuhu Marta oli talle vastu tulnud. Kui juudid, kes Maarjat olid lohutama tulnud, nägid teda tõusvat ja kiiresti välja minevat, läksid nad talle järele, sest nad arvasid, et ta läheb hauale nutma. Aga kui Maarja jõudis sinna, kus oli Jeesus, langes ta teda nähes tema jalge ette maha ja ütles talle: “Issand, kui sina oleksid siin olnud, siis mu vend ei oleks surnud!” Teda ja temaga kaasa tulnud juute nutmas nähes oli Jeesus vaimus sügavasti liigutatud ja ta küsis: “Kuhu te olete ta matnud?” Nad ütlesid talle: “Issand, tule ja vaata!” Ja Jeesus nuttis. Siis juudid ütlesid: “Vaata, kuidas ta teda armastas!” Aga mõned nende seast ütlesid: “Kas tema, kes ta avas pimedate silmad, ei oleks suutnud teha nii, et Laatsarus polekski surnud?”

Jeesus oli vapustatud, kui ta hua juurde jõudis. Aga see oli koobas, mille suul lasus kivi. Jeesus ütles neile: “Võtke kivi ära!” Surnud Laatsaruse õde, Marta ütles talle: “Issand, ta lehkab juba, sest ta on siin juba neljandat päeva.” Jeesus kostis talle: “Kui sa usud, siis saad sa näha Jumala au.” Ja nad veeretaski kivi ära. Aga Jeesus tõstis silmad üles ja ütles: “Ma tänan sind, Isa, et sa oled mind kuulda võtnud. Ma teadsin küll, et sa kuuled mind alati, kuid seda ütlen ma rahva pärast, et nemad usuksid, et sina oled mind läkitanud.” Seda öelnud, hüüdis ta valju häälega: “Laatsarus, tule välja!” Ja surnu tuli välja, käed ja jalad sidemetega mähitud ja higerätik näol, aga Jeesus ütles neile: “Päästke ta lahti ja laske tal minna!” Ja paljud juudid, kes olid tulnud Maarja juurde ja näinud, mida Jeesus tegi, hakkasid temasse uskuma.

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kui tihti seisab inimene olukorra ees, kus ta peab tõdema, et miski on võimatu. Nii sageli peavad teadlased oma otsingutes piirduma ainult kättesaadavate materjalide ja lähteandmetega, tajudes, kui palju jääb neil ikka selgusetuks, kui võimatu on inimesel kõigest aru saada, mõista, kes on ta ise ja mis teda ümbritseb.

Jumalale on seevastu kõik võimalik. Me peame sellesse uskuma, kuigi aru me sellest ei saa. Ometi loodame me ikka, et kord õnnestub meil seda Jumala enda juures päris vahetult kogeda.

Me palvetame: Kyrie eleison...

Jutus

Armsad õed ja vennad, ilmselt on kõigile inimestele tuttav see tunne, mis valdab igaüht oma kalli lähedase või sõbra kirstu ees seistes. Tunne, et selles elus ei kohta me teda enam kunagi, ja et koos temaga matame tükikese iseendast, jätame pöördumatult seljataha pika perioodi oma eluloost. Niisugusena, nagu ta oli, ei tule ta enam kunagi tagasi. Tema käest ei saa enam midagi küsida. Temaga seotud minevik on ühtäkki muutunud jäävaks osaks hetkeolevikust, tardunud ajas, ilma tulevikuta...

Me kurvastame sõprade pärast, kes surid noorelt, mõtleme nende pooleli jäänud elutööle, kõigele, mida nad oleksid võinud veel korda saata, ja küsime endalt, millal jõuab kätte minu aeg maise elu jaoks minevikuks muutuda. Noore inimese lahkumine toob meie teadvusse, et surm võib võtta igaühe juba täna või homme, hoolimata east, hoolimata tähtsusest või rikkusest.

Ise vanemaks jäädes liigub mõte sageli ka vanadele headele sõpradele, keda pole ammu näinud, ja paneb küsima: kuidas neil läheb, kas nad ikka elavad oma endises korteris, töötavad samas kohas ja samas ametis – kui äkki jõuab teadvusse, et kui nad peaksid veel elus olema, siis on nad juba vähemalt üheksakümneaastased... Vahel leiad end mõttelt, et kui kõik sinu kallid sõbrad on juba läinud, siis pole ka endal nii raske minna.

Nii kiiresti kaob aeg, nii kergesti vajuvad unustusse inimesed, kes on meile kunagi palju tähendanud, ja me märkame nende puudumist alles siis, kui saame nende surmateate. Isegi väike enesepettus on vahel lohutav: me tahaksime, et kõik oleks nii nagu alati, et nad elaksid ikka samas kohas, jalutaksid koeraga tuttavas pargis ning teeksid oma harjumuspäraseid toimetusi. Ja kui me saame teada, et nad on lahkunud juba aastaid tagasi, siis valdab meid kahetsus: kas poleks tegelikult olnud parem jätta nad muinasjuttu, öelda endale, et kui nad surnud pole, siis elavad nad õnnelikult edasi...

Neil teemadel võiks lõputult kurbi mõtteid mõlgutada, ja sellest kurbusest lähtub ka tänases evangeeliumis räägitud lugu Laatsaruse ülesäratamisest, mis peegeldab inimese ürgunistust. Kes meist ei oleks rõõmust vapustatud, kui meie äsja surnud kallis inimene, keda oleme südamest leinanud, väljuks äkki oma hauakambrist täpselt niisugusena, nagu me teda mäletame, ja täidaks taas lünga, millega me püüdsime juba harjuda...

Armsad õed ja vennad, Laatsaruse ülesäratamise lugu on kahtlemata vapustav, aga me teame ka, et hiljem, aastate pärast, ta ikkagi suri, nii nagu surevad kõik inimesed. Jeesus üksi tõusis surnuist üles ja läks taevasse, et tulla tagasi viimsel kohtupäeval äratama kõiki, kes on uinunud, ning tasuma kõige eest, mida keegi on teinud – kas head või kurja.

Nii jääb meilgi üle vaid “oodata õndsas lootuse täitumist ning suure Jumala ja meie Päästja Jeesuse Kristuse kirkuse ilmumist.” (Tt 2:13) Ilma selle lootuseta on juba praegu kõik mõttetu, sest see maailm on halastamatu nii oma mängureeglites kui oma lõplikkuses. Meil tuleb välja kannatada kõik haigused ja ebaõiglused, kukkuda ja tõusta, leinata oma armsaid inimesi ja minna taas edasi – usus, et kord saame jälle kokku. Lootuses, et leiame üksteist Jumala juures, uues maailmas, kus Tema pühib ära iga pisara meie silmist, ning surma ei ole enam ega leinamist ega kisendamist, ning valu ei ole enam, sest endine on möödunud. (võrdl. Ilm 21:4) Amen.